

El Museu de l'Empordà, renovat

crònica

Ara fa un any el Museu de l'Empordà ens anunciava l'inici d'una nova etapa amb un encreuament d'objectes il·lustres amb el Museu del Joguet de Catalunya. L'exposició «Històries creuades d'objectes il·lustres» naixia del desig de suggerir els canvis que s'estaven preparant en els dos museus de la Rambla. Una seqüència d'objectes i d'imatges dels dos fons, units per dues històries creuades explicades per dos escriptors convidats –Josep Maria Fonalleras i Sebastià Roig–, ens endinsaven en un viatge d'anada i tornada, canviant segons la direcció, el sentit i la mirada.

Avui, el Museu de l'Empordà obre de nou les portes, després d'un viatge de tornada –catalogació informàtica, nova retolació, nova il·luminació, nous magatzems, controls de

seguretat, etc.– per oferir-nos nous punts de vista dels objectes i de les imatges custodiats en el seu fons.

El Museu de l'Empordà es va crear l'any 1946. De fet, però, la història de les col·leccions s'inicià al 1885, quan el Museo del Prado va cedir en dipòsit una sèrie d'obres, que van ser ubicades en unes aules de l'Institut Ramon Muntaner. El 1971 es traslladà a l'edifici actual, a la placeta baixa de la Rambla. Va ser a partir de donacions, llegats i algunes adquisicions que va anar ampliant la col·lecció.

Tot i que encara està pendent l'execució d'una reforma arquitectònica que afectarà l'estructura de l'edifici i la remodelació de la façana, a dins el bellugueig es fa evident, i amb prou força. Atmosferes canviantes recullen objectes i imatges seleccionats d'entre

El Museu s'estructura en blocs temàtics ordenats cronològicament.

XAVIER TORNER

l'eclèctica col·lecció del Museu per oferir-nos una renovada visió museogràfica del tractament de les peces. Jocs de temàtiques diverses possibiliten al visitant escollir l'opció desitjada amb els recursos al seu abast dels plafons explicatius o bé de la guia de les col·leccions. La proposta d'un recorregut plural de l'art estructurat a partir d'un fil conductor cronològic i temàtic, lluny d'acabar essent un calaix de sastre –malgrat l'eclecticisme aparent de les col·leccions–, ens transmet unes línies de treball que configuren grups prou ben definits i representatius de l'art empordanès dins el panorama artístic català. Petites seccions variables complementen el recorregut i permeten mostrar altres col·leccions del fons del museu.

Així, en un primer nivell, blocs temàtics ordenats cronològicament configuren els diferents grups: l'arqueologia local ens transporta des de la prehistòria més recent de l'Empordà fins a l'edat antiga; els treballs escultòrics en pedra de procedència local de destacats autors –Mestre de Cabestany, Pere Sanglada, Pere Oller–, a més d'un conjunt de talles de fusta policromada i diverses taules pintades, s'agrupen des de l'edat mitjana fins al Renaixement; el barroc hi és representat pel classicisme de Luca Giordano, el tenebrisme de José de Ribera i Antonio Arias, el decorativisme de Francisco de Herrera el Mozo i Vicente Berdusan, els retrats de Jean Noret i l'academicisme de Pierre Mignard, entre d'altres; i

XAVIER TORNER

S'hi pot veure una mostra de pintura empordanesa dels segles XIX i XX.

per acabar, la secció dedicada al col·leccionsime de Frederic Marès i Deulovol, amb mostres del petit objecte d'època moderna.

En un segon nivell se'ns presenten les obres d'artistes destacats dins el panorama artístic català fins a la primera meitat del segle XX. S'obre la porta d'entrada de l'art contemporani amb el despertar del segle XIX, on s'agrupen els retrats realistes d'Antoni Caba i José González Bande; el realisme de Carlos de Haes, Martí Alsina i Josep Marsriera; la pintura històrica de Ramon Busquets; els paisatges romàntics de Lluís Rigalt, i la pintura de la llum de Joaquín Sorolla. En un segon bloc es mostren obres d'artistes catalans representatius del modernisme: Miquel Blay, Ramon Casas, Ricard Canals, Joaquim Mir, Isidre Nonell, Fèlix Mestres; i del noucentisme: Enric Casanovas, Pau Gargallo, Josep Dunyach i Frederic Marès. Un tercer bloc d'autors seria el que formen els pintors immersos en un eclecticisme d'estils: la

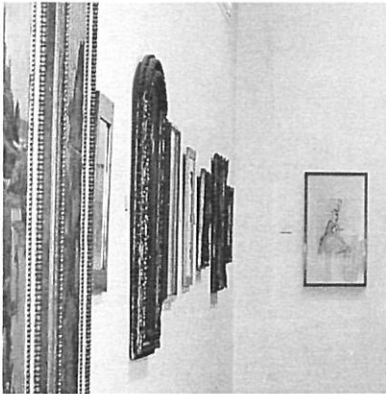
figuració de Marie Laurencin i Olga Sacharoff; el realisme de Francesc Labarta i el seu deixeble Joan Serra; el simbolisme de Lluís Masriera; o Rafael Durancamps, pintor format amb Joaquim Mir. La presència d'una secció dedicada a l'Escola d'Olot, amb obres de Josep Berga i Boix, Josep Berga i Boada, Joan Carles Panyó i els germans Vayreda, entre d'altres; i d'una segona generació encapçalada per Enric Galwey, Melcior Domenge o Iu Pascual tanca aquest segon nivell.

El tercer nivell ofereix una mostra de pintura i escultura empordaneses. Així, en un primer bloc es mostren obres de pintors empordanesos del final del segle XIX i principi del segle XX: un primer conjunt el formen els pintors Josep Blanquet, interessant pel seu realisme fotogràfic; Josep Bonaterra, aquarel·lista proper a l'impressionisme; Guillem Comalat, pintor de paisatges d'estil romàntic; Marià Lllanera, paisatgista que troba una nova manera de veure l'Empordà; i Eusebi de Puig,

crònica

autor d'una pintura refinada. Tot seguit un conjunt de tres autors clàssics: Llorenç Cairó, Antoni Casamor i Artur Novoa. En un altre conjunt s'agrupen les obres de Joan Núñez i els seus deixebles: Marià Baig, Joaquim Bech de Careda, Salvador Dalí i Ramon Reig. Un segon bloc presenta els màxims representants de la pintura surrealista empordanesa: Joan Massanet, Antoni Pitxot, Àngels Planells, Àngeles Santos i Evarist Vallès. Un tercer bloc el formen el col·lectiu d'artistes que van configurar-se com a Grup Indika als anys cinquanta: Esther Boix, Joaquim Casellas, Jordi Curós, Joan Massanet, Bartomeu Massot, Torres Monsó, Marià Oliveras i Emília Xargay; els pintors informalistes Joan Puig Manera, Ramon Molons, Joan Sibecas i Evarist Vallès; i els pintors que durant els anys seixanta van treballar en una línia emmarcada dins l'abstracció: Joaquim Llucià, Miquel Capalleras, Joan Puig Manera, Ramon Molons, i Jaume Turró.

El cinquè bloc presenta mostres dels darrers quinze anys d'art a l'Empordà. Un primer conjunt presenta els artistes integrants del Grup 69, de tendència figurativa, que tenen en comú la lliure interpretació del paisatge empordanès: Ricard Anson, Daniel Lleixà, Josep Ministrall, Ramon Pujol Boira i Lluís Roura. Un segon conjunt, fins ara no present, és una petita representació de les últimes tendències, amb obres de Narcís Costa, Gabriel i Carme Sanglas. Un interès especial ofereix la secció d'aquest últim nivell dedicada a l'art màgic de Modest Cuixart, Joan Ponç i Antoni Tàpies amb la gestació del grup Dau al Set al costat de Joan Brossa, Arnau Puig i Joan Josep Tharrats.

La renovació de les sales permanents del Museu s'arrodona amb l'exposició temporal «[Per]versions d'objectes il·lustres». Aquesta vegada la interpretació dels objectes l'han dut a terme nou artistes contemporanis convidats a versionar i/o integrar en la seva obra un objecte del fons del museu que ells mateixos han escollit. Amb Ignasi Aballí, Ester Baulida, Gérald Minkoff, Jordi Mitjà, Muriel Olesen, Cristina Paradís, Carme Sanglas, Mayte Vieta i Zush, gàrgoles, braçalets de bronze, ceràmiques gregues, estris de sílex i pintures barroques i contemporànies troben cabuda en una proposta interdisciplinària, que pretén fer extensibles les possibilitats del món creatiu als visitants del museu.

EVA BLANCH I LLIURÓ

L'arqueologia local també és present al Museu.

